

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt árakon vesz fel

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-sz. 8.

Telefon-szám 164

Megjelenik hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Félévre 650 korona, negyedévre 325 illér
Vidékre félévre 8 korona.

Egyes szám ára 6 fillér

T Á V I R A T O K.

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 15. Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér.

Károly főherceg hadsereg arcvonala.

A Czibó-völgyben a harcok a mi javunkra döltek el.

Az olasz hadszíntér.

Az olaszok új offenzívába fogtak. Erőlködéseik egyelőre főképp a Kariszt fensík ellen irányulnak. Ott tegnap tűzérési és aknavető tűz a legnagyobb erőre emelkedett. Délután az egész wippachi és tengerparti harcvezetés nagy ellenséges gyalogsági erők mélyen tagozottan támadásba mentek át, amiből heves harcok keletkeztek. Ambár helyenkint az ellenség be tudott hatolni legelső sorban lévő árkaikba és itt-ott tartotta is magát, mégis az első támadást megghiusultnak kell tekinteni.

Höfer, altábornagy,
a vezérkar főnkének helyettese.
(Miniszterelnökségi sajtóosztálya.)

A német nagy főhadiszállás jelentése

Berlin, szeptember 15. (Legfőbb hadv. jelentés)

Nyugati hadszíntér.

Az Aucre és a Somme között a tűzérési harc ugyanolyan hevességgel tovább folyt, mint az előző napokon. Jelentékeny angol erőknél az a kísérlete, hogy Thiepvaltól délre előrehajló vonalunkat átkaroló ellentámadással elfoglalják, megghiusult. Erős vitézül véghezvitt francia gyalogsági támadások, amelyeket rendkívüli tartós pergőtűz kísértett elő, arra irányultak, hogy Raucourt és a Somme között, a harcvezetést áttörjék. Ezen támadások az ellenség súlyos veszteségei között megghiusultak.

A Priez majort (Raucourtól nyugatra) az ellenség megszállta. Belloyotól keletre és Soyecourtól délre visszavertünk részleges támadásokat. Utólagosan jelentik, hogy szept. 13-án a Souville szakadéktól nyugatra cső vonalunk egyes részeit elvesztettük. Kemény, éjjel is folytatott harcban az ellenséget ismét visszavertük. Este a Thiaumont-Fleury arcvonalunk előtt egy erős francia támadást teljesen összeomlott.

Keleti hadszíntér.

Károly főherceg arcvonala:

A Murajowka szakaszon és attól keletre német és török osztagok vállalkozásai sikerrel jártak. A Kárpátokban a Cimbroslava Uk nyugati lejtőjén az állásainkig előrenyomult oroszokat ismét visszavertük és ugyancsak visszavertük állásunknak azt a részét, amely a tegnapi jelentett harcokban a Capultól nyugatra az ellenség kezére került.

Ludendorf, első főszállásmeister.

Telefon tudósítások.

Háboru a románok ellen.

Berlin, szeptember 15. Az orosz hivatalos jelentés közli: Szilisztria körül heves harcok folynak. A román csapatok visszavertek több német-bolgár támadást és nyolc ágyut zsákmányoltak. (Reutter jelentés).

Berlin, szeptember 15. Illetékes helyen a legkategorikusabban demantálják azon hivatalos orosz közleményét, mintha a románok 8 ágyut zsákmányoltak volna Szilisztriánál. Az egész jelentés egyszerűen kitalált koholmány. (Wolff iroda).

Budapest, szeptember 15. (Hivatalos). A szövetséges csapatok támadási Hátszegtől délkeletre észterületen kedvezően haladnak előre. Fogarastól keletre megghiszték a románok az Olt folyón át való menetét. (Höfer).

Berlin, szeptember 15. Erdélyben német, magyar és osztrák csapatok Hátszegtől délkeletre sikeres harcban állanak.

Mackensen vezértábornagy hadserege Dobrudzsában a szövetséges csapatok új támadásokkal többszörösen megtörték az ellenség ellenállását és a Cuzgun karaómeti általános vonalra vetették vissza.

Frigyes Vilmos hesseni herceg Caradormannál elcsett. A bevezető harcokban és Tutraan rohammal való elfoglalásakor ejtett foglyok száma **mostani megállapítás szerint kerekén 28000.**

Macedóniai arcvonal: Florinától keletre az ellenség heves harc után elfoglalta a Malkandzát. A Moglena területén visszavertünk ellenséges támadásokat. A Vardartól keletre azokat az angol osztagokat, amelyek az előretolt német árkokban megghiettek a lábukat újra kiverők. (Ludendorf.)

Bombáztuk Valonát.

Budapest, szeptember 15. (Hivatalos) E hó 13-ról 14-re virradó éjszakán egyik légi flottánk megghietta Valonát, ledobott egy és fél tonna súlyban bombákat, Számos találatot figyeltünk meg és több tűzvérsz észleltünk. Nagy károkat okoztunk útegekben és katonai tárgyokban. Összes repülőnk a heves lövés ellenére sértetlenül tértek vissza. E hó 14 én egyik tengeri repülőgépraunk megghietta az alsó Iszónó útegeit és Monfalconénál az Adria műveket.

A képviselőház délutáni ülése.

Budapest, szeptember 15. A képviselőház délutáni ülésén Barta Ödön folytatta fejtegetéseit, bírálta a külügyminiszter hibáit és polemizált Tisza fejtegetéseivel. Délután 5 órakor több kényes természetű ügy megghietése céljából több képviselő zárt ülést kért, amelyet egy-negyedhat órakor az elnök elrendelt. Ez esti 8 óráig tartott. 8 órakor ismét megnyitotta elnök a nyílt ülést, amelyen megállapították a legközelebbi, keddi ülés napirendjét, amely szerint kedden folytatják az Apponyi-Andrássy indítvány tárgyalását. 8 óra 10 perckor vége az ülésnek.

Uj vonatpár. Lapzártakor értesülünk, hogy holnap, vasárnap megghindul az a vonatpár, amely reggel 7 óra 15 perckor indul Szabadkára és este 8 óra 40 perckor érkezik Szabadkáról Bajára. Így az Estet és a többi lapot aznap este megghapjuk.

Tárgyalják a hadiadót

a városkassza és a tárgyalás közben jön rá a biszottság, hogy az előirányzat nem volt egészen helyes. Egyiknek talán az jövedelmét irányoztak elő, a másiknak meg éppen az ellenkezőjét, vagy semmit. A nem egyenlő mértékkel való mérés nem a rossz indulatok alapszik, hanem a viszonyok és a helyzet nem ismerésén. Ha körültekintünk a megadótartandó adóanyagok között akkor látjuk, hogy azok, akik ezeket a hadiadókat előirányozták igen sok esetben csak amugy hasból szedték elő az adatokat.

Hogy mennyire hasból szedett adatokra alapították az adójavaslatokat, azt a legjobban jellemzi a most folgó tárgyalás, amikor egyeseket egyszerűen ki kell hagyni a megadótartandók névsorából, mert becsületlenül, késsel foghatóan bebizonyították, hogy jövedelmük még csak meg sem közelíti az adóalapját képező 20000 koronás minimumot, másoknál viszont be igazolódtak, hogy nagyon is alacsonyra becsülték a jövedelmüket.

Az egész javaslatból csak úgy tűnt ki a viszonyok nem ismerése.

Annymira, hogy még talán a törvényintendőt is ismerik és nem veszik első sorban figyelembe a háborús jövedelmeket. Nem veszik figyelembe a márcól-holnapra való meggondagodást, nem veszik figyelembe a háborús viszonyok természetellenes konjunktúrák kiakasztását.

Annymira nem tudják, hogy miként intézkedik a törvény, hogy például azt sem tudják, vagy legalább nem veszik tudomásul, hogy mindenki a saját lakóhelyén rovándó meg az adójával és így — egész határozott tudomás szerint — vannak, akik az ellenőrzés alól ki akarnak bújni, nem vetették magukat fel a bajai lajstromba. Ezt, ha a kivétel bizottság ismeri a helyi viszonyokat, észre kell, hogy vegye és a kimaradtakat fel kellett volna venniük.

Az, hogy nem veszi senki rossz indulat, rossz akarat, még nem méltóság ebben az esetben, nem méltóság, mert a kivétel és összeíró bizottságot így kell megalkotni, hogy abban olyan emberek üljenek, akik az emberekkel együtt élnek, akik nem tévedhetnek akkorát, hogy például valakire nagyobb adót irányoztak elő, mint amekkora forgalmat csinálhat az üzlete és ha az egész forgalom haszon volna, akkor sem lehetne az előirányzat szerinti jövedelme.

Az adók megállapításánál tehát oda kell törekedni, hogy jogsérelem senkire se esedék.

HIREK.

— **Lehet-e Vaskutról gabonát behozni?** A szerdai közgyűlésen dr. Vojnics Ferenc polgármester rámutatott arra, hogy több bajai garda, akinek a földje közel van a vaskuti határhoz, gabonáját elvitte Vaskutra és most a vaskuti hatóság nem engedí az odavitt gabonát behozni Bajára. A polgármester tárgyalt ez ügyben a szolgabíróval, amely tárgyalásnak az lett az eredménye, hogy a Vaskuton levő bajai gabonát be szabad Bajára hozni.

— **Hallatlan** dolog az, amit Bajával tesznek Hetek óta a leggyatársabb vasúti közlekedés nyomorítja meg Baja kereskedelmét és iparát. A fővonalon összesen egyetlen egy vonatpár közlekedik. Ha valakinek Szabadkán dolga van, úgy csak este utazhatik oda, mert több vonat Szabadka—Budapest felé nem megy. Bátaszék felé egyetlen vonat megy reggeli 7 órákor. De Dombóváron túl estig nem lehet juttatni. Más városokban másképpen van Zombor felé Szabadka felé és vissza napjában négy vonatpár közlekedik. Kiváncsiak vagyunk, ha Zombornak lehet négy vonatpárja, miért kell nekünk egyetlen vonatpárral nyomorognunk. Kiváncsiak vagyunk, hogy a vasárnapi vásárra járnak-e még kirógtató vonatokat, vagy pedig azzal az egy vonattal nyomorítják-e meg Baját?

— **A burgonya szállítása új rendje.** A polgármester a következő hirdetményt teszi közzé: A burgonya szállításokra nézve eddig kiadott szállítási igazolványok a 9. évi szeptember 12-én hatályukat veszítik s igazolványok oly burgonya mennyiségekre adhatók csak ki, melyek az Országos Burgonya Képviseleti Iroda útján szerkesztettek be, vagy amelyekre az igazolvány kiállításával a földesvelőcséggel m. kir. miniszter engedélyezi. Nem esnek ezen korlátozó rendelkezés alól azok a 10 métermázsát meg nem haladó burgonya-küldemények, amelyeknek címzett háztartási szükségletre szerkesztet be, ugyancsak a termelőknél oly küldeménye, amellyel saját termőstől burgonyát egyik gazdaságból a másik gazdaságba szállít. Ezen küldeményekhez a szállítási igazolványt az első fokú közigazgatási hatóságok saját hatáskörökben is kiállíthatják.

— **Jaj lenne annak,** aki megkísértené éjnek idején azt a v. k. kerékszíjat, hogy vasutkerti kútból vizet húzzon Menthetetlenül elveszne. Segítségét jajongó kiáltása nem hallatszanék fel a mélységből. Nem tudom, ki lehetett az, aki — a legkegyetlenebb lelkiismeretlenséggel — ellopott az említett kút fedeléből egy-két deszkát. A támadt rés legkevesebb 150 m. hosszú és 40—45 cm. széles. A résen már is annyi bomok, faág, levél, szemét, stb. esett be, hogy kősz tifusz abból inni. Márpedig sokan vannak, akik abból isznak. Kötelessége tehát a városnak, hogy minél előbb — még mielőtt bármiféle szerencsétlenes történések — csináltassa meg és tisztíttassa ki a vészmedves, mi több életveszélyes kútát. Most, míg nem késő. Megjegyezzük, hogy szórol-szóra ugyanazt írhatnók a Mátyás király-tér 8 számú ház előtt álló közkut-ról is.

— **A ruha árának maximálása.** A belügyminiszter értesítette Arad város tanácsát, hogy nincs kifogása az ellen, ha a ruha árát is maximálják. A tanács rendelete legközelebb megjelenik. Ilyesféle rendelet Baján is nagyon elkelne, mert a téren már igazán lehetetlen állapotok uralkodnak. Ma holnap még a foltos ruhának a föltyában so járhatunk.

Pénztár nyitás

Vasárnap d. e. 9—11-ig
„ d. u. 2—7-ig

Az Urániában.

— **Sabáci diák, aki Ujvidéken vizsgázik.** Elkövetkezett az idő is, amikor elfelejtődik, hogy valamikor Szerbia ellenségünk volt. A meghódított ország sebei lassanként behéppednek és helyreáll az a kapocs, amely a kisországot a szomszédos fejlettebb kultúra országához csatolja. Egy évvel ezelőtt fantáziának is mérész lett volna, ami most megtörtént, egy sabáci diák Tufagesics János kérvényt intézett a kultuszminiszterhez, engedje meg, hogy Ujvidéken vizsgázhasson. Tufagesics János a középiskola első három osztályát Szerbiában végezte. A szerb hálnem alatt minden bizonyítványa elveszett és Tufagesics János semmivel sem tudja igazolni, hogy jó er. d. műveléssel tette le vizsgáit. A magyar kultuszminiszter előzetes engedélyt adta, hogy a szerb diákkal szemben nem ragaszkodott szigorúan a szabályokhoz. A miniszter megengedte, hogy Tufagesics János Ujvidéken folytassa tanulmányait és beiratkozhasson az uvidéki gimnázium negyedik osztályába, anélkül, hogy bizonyítványait bemutatassa. Előbb azonban a szerb diáknak külföldi vizsgátnak kell magát alávetni. A külföldi vizsgátnak magyar történelemből is kell vizsgátnak és Tufagesics János, a sabáci diák már szorgalmasan tanulja a magyar történelmet.

— **Leáz talpbőr.** A katonaság ezután minden hónapban bizonyos mennyiségű talpbőrt enged át a polgárság részére. Első alkalommal 19 ezer kiló adott. A viszonyok azonban még ettől sem javultak, mert hiszen egy pár talpatás felnőtteknek ha is husz, gyerekeknek tizenöt korona. A cipész-mesterek azt panaszoják, hogy a 19 ezer kilóból 4000 kiló gyárosok kezébe került és valószínűleg ismét katonai célokra használtatott fel. Már pedig a katonaság éppen azért adta, amit adott, hogy a kismesterek és a polgári közönségnek segítsen, hogy senki ne kényszerüljön lyukas talp-cipőben járni. A legközelebbi talpbőr szállítás szeptember 20-án lesz.

— **Orosz fogoly menekülése** az oláhok elől. Brassóban szerte a városban több orosz hadifogoly dolgozott akik jókedvűen megelégedéssel végezték munkájukat. Jött azonban az oláh hadihírség, erre után a nyugodtan levő orosz hadifoglyokon ugyan rémület vett erőt. Mikor a város kifizetéséről szóló rendelet megérkezett, az oroszok hanyat-homlok rohantak a városból kifelé. Minden munkájukat abban hagyva, siettek a vasúti állomás felé, hogy a „felszabadító“ oláh hadseregtől minél távolabb legyenek.

— **As ébádás megtagadása.** A belügyminiszter körrendeletben értesíti a közönséget, hogy az olyan árusokat, kik a hatóság által megállapított áron nem akarják eladni áruikat, ezental meg fogják büntetni.

— **Lábízadás** ellen a legbiztosabb ható szer a **Formatol.** Egy üveg ára 120 korona. Kapható Baján egyedül Lovasi Ödön gyógyszerárában az „Üdvösítőhöz.“

Okvetlen néze meg a
Cirkusz királynőjét
Vasárnap mutatja be az Apolló

Vasárnap, szeptember 17-én
d. u. 1/3, 1/5, 1/7 és este 9 órakor

AMERIKA
leghatalmasabb
és legtkételesebb
filmalkotása!

Óriási méretű háborus kép! **A** Óriási méretű háborus kép!

TIGRIS

4 felvonásban, melynek szerepeit REINHARDT művészei, címszerepét LEOPOLDINE KOSTANTINA ez a csodás tehetségű tragika játéza.

Ezt követi: a magyar filmgyártás diadalmas alkotása:

A PRIMADONNA

egy művész nő életéből 3 felvon.

— FŐSZEREPBEN: —

PALMAI ILKA

e hatalmas, nagytehetségű művész nő saját élményeit mutatja be a legkifőnőbb és gyönyörű felvételek keretében.

Hadi hiradó a legujabbharctérfelvételeket hozza.

Két órás műsor!

Gyermek- és katonajegyek csak a fél 3 órai előadásra érvényesek.

Szíves látogatást kór

Uránia Mozgó Színház.

— **Ruppert Miklós Franciaországban.** A szerbia elleni első offenzívánk arklalmával szerb fogságba jutott Ruppert Miklós népt 10 díjat, bajai járás bírósági gyakorló ot, akinek a szerb hadifogságból szüleihez írt egyik érdekes levelét, annak idején közzélták, a Szerbia elleni második offenzívánk megkezdésekor az Albánia felé menekülő szerb hadsereg megval hurocha és életveszélyes viszonyosságok után az olasz Asinara szigetére szállította Ruppert legujabban azt a hitközlő szűhivel, hogy az olaszok az e z rák-magyar hadifoglyokat Asinara szigetéről Franciaországba szállították és most Grenobleban francia hadifogságban van ahol őt a franciák a vasuti állomás mellett vasuti raktárnál mint munkást alkalmazták.

— **Pálmái Ilka az Urániában.** Talán az országban ritka en let kévevet ne ismerne. Ama ragyogó, művészi játék, az a sikkes báj, melyet Pálmái Ilka kora dacára rendelkezik az ország legelőkelőbb művésznők közzé sorozza. „Primadonna” című filmen önmagát az ő művésznői pályafutását a legteljesebb hűséggel játszta meg. — A másik nagybájosabbá nijdonság a „Tigris” egy óriási méretű háborus kép ez, melyet Augustus főhercegsasszony külön előadás: kerestetek teljes udvarával végig nézett a Mozgóképfononban, s a legmagasabb megelégedésnek adott kifejezést, ami természetesen, kéfigyelmbe vesszük, hogy címszerepét a világ-Leopoldine Koncertin játézták meg. Megvagyunk győződve, hogy kényes ízlésű Bajai közönségünk is a legnagyobb szimpátiával fogadja e világ sikert, negért nijdonságot.

— **A kis király, Kálmán Imre bájosa** zenéjű operetteje gyönyörköd este a publikumot tegnap este A címszerepét Fűrédy Ilonka kreálta Finom, kedves, elegáns, megjelenése, szép ének számai szívhez szőző játéka újra magával ragadta a publikumot. Közművelő Ilonka Zozója tüzes, sikkes, eleven szerepmentumos volt. Gyönyörű dalainak, forró játékának sokat tapsolt háts közönsége. Holdy Juci gyönyörűen énekelt. Szántó, Dóák, Arday, a szokott jók voltak. Kafka pompás játékával, humorával nagyon tetszett. Az előadás nagyon jó volt, a rendezés dícséretes.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: FODOR KÁROLY.
Segédszerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomtatott a „Corvin”-könyvnyomda gyorssajtóján Baján.
Műtársi király-útr 8

Árverés. Épület és hulladékfa a vasut állomás mögötti ERTL-féle szálláson, most vasárnap d. e. 10 órakor árvereztetni fog.

Egy teljesen jó karban lévő **igás kocsi ELADÓ.**

Megtekinteni és értekezni:

Kolozsvári Róbert
Czifrusz Ferenc-utca
kovácsmesternél lehet.

APOLLO

MOZGÓSZÍNHÁZ

BAJÁN, A KISVÁSÁRTÉREN.

Vasárnap, szeptember 10-én
délután 3 órától este 8-ig folytatódó előadások, az utolsó előadás kezdete este 9 órakor.

2 NAGY SLAGER!

A cirkusz királynő

Amerikai artista dráma 4 felvonásb.

ELVESZETT FIU

Remek cowboy dráma 2 felvonásb.

Életmentő

vigjáték 1 felvonásb.

Ritka bélyeg

bohózat egy felvonásb.

Polidor és a házmesterné.

Viharos kacagást keltő bohózat.

Hadi hiradó

felvételek a frontról.

B. pártfogást kérve tisztelettel

az „APOLLO”

Könyvelőnő

azonnali belépésre főlvetetik

FARKAS MIHÁLY

üvegkereskedésében.

Németül tudók előnyben részesülnek.

Bécsi tanítónő

Zongora, német és francia nyelvben ad leckét a legmagasabb műveltségig, Levelek kéretnek a CORVIN-nyomdába. K E. jelige alatt

Megvételre kerestetik
2 jókarban levő ágy és egy divány. — Cím a CORVIN-nyomdában.

Veszek használt
belső és külső
KERÉKPÁR GUMMIT
FRÄNKL IGNÁC
Baja, Pest-út 15. sz.

Eredeti Mayfarth-féle
törvényileg védett

„HERKULES“

bor és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány

Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult

Szőlő- és gyümölcs-örlők szüretelő berendezések.

MAYFARTH PH. és TSA
gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Különleges gyártású sajtók, borászati készülékek számára.

Arjgyezék ingyen.
Képviselek kerestetnek.

Sirolin „Roche” biztos

gyógyhatást nyújt katarrhusoknak
hörghurutnál, asthmanál, influenza után.
Sirolin „Roche” kezdődő tüdőbetegséget
csirajában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik
a Sirolin „Roche”-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek

meghűléseit legbiztosabban a
Sirolin „Roche”-al kezelik. Ezért
nélkülözhetetlen ezen elismert és
bevált szer minden háztartásban.
Szíveskedjék a gyógyszertárakban
határozottan Sirolin „Roche”-t kérni.

„ATLAS”

ASBEST CEMENTPALA

versenyen kívül legkitűnőbb
minőségű tetőfedő anyag.

AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA

minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Sürgőnycim:
Palatlas Budapest.

Védjegy

Telefon:
179-60.

„ATLAS”

Asbestcementpalagyár Részvénytársaság
Központi iroda: Budapest, Dorottya-u. 6/a. Gyár: Budafok.
Főelárusítóhely Baja **GRÜNHUT MIKSA BAJA.**
és környéke részére: Spitzer-féle tégla-, cementárú-műkögyára.
Sürgőnycim: Grünhut, Baja. Telefonszám: 111.

Etető és itató

Vályukat

Kütfedőlapokat

Sirkereteket

Vasbetonból

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és ce-
ment-gyár

Baja.
Telefon szám. 111

„MODIANO”

CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRÁGABB A LEGJOBB!

Orvosi tanácsára így a hívelek
mint a laposkák nyomatlanok; de
mindenképpen benne van a világossággal
a világgyógyászat alvására. S. J. Modiano